UREDBA (EU) 2022/870 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 30. maja 2022

o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani ([2]) (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o pridružitvi) predstavlja podlago za odnose med Unijo in Ukrajino. V skladu s Sklepom Sveta 2014/668/EU ([3]) se naslov IV Sporazuma o pridružitvi, ki se nanaša na trgovino in z njo povezane zadeve, začasno uporablja od 1. januarja 2016 in je začel veljati 1. septembra 2017, po tem ko so ga ratificirale vse države članice.

(2) Sporazum o pridružitvi izraža željo pogodbenic Sporazuma o pridružitvi (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici), da okrepita in razširita odnose na ambiciozen in inovativen način, da olajšata in dosežeta postopno gospodarsko povezovanje, in sicer v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva pogodbenic v Svetovni trgovinski organizaciji.

(3) Člen 2 Sporazuma o pridružitvi med drugim določa spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti kot bistvene elemente Sporazuma o pridružitvi.

(4) Člen 25 Sporazuma o pridružitvi določa postopno ustanovitev območja proste trgovine med pogodbenicama v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (v nadaljnjem besedilu: GATT 1994). V ta namen člen 29 Sporazuma o pridružitvi določa postopno odpravo carin v skladu s seznami iz Sporazuma o pridružitvi in možnost, da se področje take odprave pospeši in razširi. Člen 48 Sporazuma o pridružitvi določa, da je treba pred uporabo protidampinških ukrepov med pogodbenicama upoštevati javni interes.

(5) Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, tako zaradi uničenja proizvodnih zmogljivosti kot nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev zaradi zaprtja dostopa do Črnega morja. Zaradi takih izjemnih okoliščin in za ublažitev negativnega gospodarskega učinka vojne agresije Rusije proti Ukrajini je treba pospešiti razvoj

([1]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 19. maja 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 24. maja 2022.
([2]) UL L 161, 29.5.2014, str. 3.
([3]) Sklep Sveta 2014/668/EU z dne 23. junija 2014 o podpisu Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi, kar zadeva naslov III (razen določb v zvezi z obravnavo državljanov tretjih držav, ki so zakonito zaposleni kot delavci na ozemlju druge pogodbenice) ter naslove IV, V, VI in VII Sporazuma ter z njim povezanih prilog in protokolov (UL L 278, 20.9.2014, str. 1).

tesnejših gospodarskih odnosov med Unijo in Ukrajino, da se zagotovi hitra podpora ukrajinskim organom in prebivalstvu. Zato je potrebno in primerno spodbujati trgovinske tokove in odobriti koncesije v obliki ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za vse izdelke v skladu s pospešitvijo odprave carin na trgovino med Unijo in Ukrajino.

(6) V skladu s členom 21(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zagotavlja usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja. Na podlagi člena 207(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.

(7) Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, ki jih določa ta uredba, bi morali imeti naslednjo obliko: (i) popolna odprava uvoznih dajatev (preferencialne carinske dajatve) na uvoz industrijskih izdelkov iz Ukrajine; (ii) opustitev uporabe sistema vstopnih cen za sadje in zelenjavo; (iii) opustitev tarifnih kvot in popolna odprava uvoznih dajatev; (iv) z odstopanjem od člena 14(1), pododstavek 1, Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) se protidampinške dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, uvedene med uporabo te uredbe, ne bi smele nikoli pobirati, niti po izteku veljavnosti te uredbe, ter (v) začasna opustitev uporabe Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]). S temi ukrepi bo Unija dejansko začasno zagotovila ustrezno gospodarsko in finančno podporo v korist Ukrajine in gospodarskih subjektov, ki so prizadeti.

(8) Da bi se preprečila goljufija, bi morali biti preferencialni režimi, določeni s to uredbo, odvisni od tega, ali Ukrajina upošteva vse ustrezne pogoje za prejemanje ugodnosti na podlagi Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, ter je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.

(9) Ukrajina bi se morala vzdržati uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom in zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev trgovine z Unijo, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere. V primeru, da Ukrajina ne izpolnjuje katerega koli od teh pogojev, bi morala biti Komisija pooblaščena, da začasno opusti vse ali nekatere preferencialne režime, določene s to uredbo.

(10) Člen 2 Sporazuma o pridružitvi med drugim določa, da sta spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje, pripadajočih materialov in s tem povezanih nosilcev bistvena elementa Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega člen 3 Sporazuma o pridružitvi določa, da so vladavina prava, dobro upravljanje, boj proti korupciji, boj proti različnim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovito večstransko sodelovanje poglavitnega pomena za okrepitev razmerja med pogodbenicama. Primerno je uvesti možnost začasne opustitve preferencialnih režimov, določenih s to uredbo, če Ukrajina ne bo upoštevala splošnih načel Sporazuma o pridružitvi, kakor je določeno v drugih pridružitvenih sporazumih, ki jih je sklenila Unija.

(11) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da začasno opusti preferencialne režime in uvede korektivne ukrepe iz členov 3 in 4 te uredbe za primere, kadar uvoz na podlagi te uredbe resno vpliva ali bi lahko resno vplival na proizvajalce podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([6]).

([4]) Uredba (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL L 176, 30.6.2016, str. 21).

([5]) Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

([6]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(12) Ob upoštevanju preiskave Komisije je treba določiti možnost, da se carinske dajatve, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, ponovno uvedejo za uvoz vseh izdelkov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe in ki povzročajo ali grozijo, da bodo povzročili resne težave proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji.

(13) Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki je sestavni del Sporazuma o pridružitvi, bi moralo vsebovati podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, določenih s to uredbo.

(14) Glede na nujnost zadeve v zvezi z razmerami, ki jih je povzročila vojna agresija Rusije proti Ukrajini, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

(15) Glede na izredne razmere v Ukrajini bi morala ta uredba določati ustrezno prehodno določbo in začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo

1. Uvedejo se naslednji preferencialni režimi:

(a) preferencialne carinske dajatve na uvoz v Unijo nekaterih industrijskih izdelkov s poreklom iz Ukrajine, za katere velja sedemletna postopna opustitev v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi, se določijo na nič;

(b) uporaba sistema vstopnih cen se opusti za tiste izdelke, za katere se uporablja, kot je določeno v Prilogi I-A k Sporazumu o pridružitvi. Za uvoz navedenih izdelkov se ne uporabljajo nobene carinske dajatve;

(c) vse tarifne kvote, določene v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi, se opustijo, izdelki, ki jih zajemajo navedene kvote, pa se sprejmejo za uvoz iz Ukrajine v Unijo brez carinskih dajatev.

2. Z odstopanjem od člena 14(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2016/1036 se protidampinške dajatve na uvoz s poreklom iz Ukrajine, uvedene med uporabo te uredbe, nikoli ne pobirajo, niti po izteku veljavnosti te uredbe.

3. Uporaba Uredbe (EU) 2015/478 se začasno opusti za uvoz s poreklom iz Ukrajine.

Člen 2

Pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov

Za preferencialne režime iz člena 1(1), točke (a), (b) in (c), veljajo naslednji pogoji:

(a) skladnost s pravili o poreklu izdelkov in z njimi povezanimi postopki, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi;

(b) Ukrajina se vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom za uvoz izdelkov s poreklom iz Unije, zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev, vključno z diskriminatornimi internimi upravnimi ukrepi, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere; ter

(c) spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države s strani Ukrajine, kot tudi stalno in trajno prizadevanje v boju proti korupciji in nezakonitim dejavnostim, kot določajo členi 2, 3 in 22 Sporazuma o pridružitvi.

Člen 3

Začasna opustitev

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi, da Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, lahko z izvedbenim aktom v celoti ali deloma opusti preferencialne režime iz člena 1(1), točke (a), (b) in (c). Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2).

2. Kadar država članica zahteva, da Komisija opusti katerega od preferencialnih režimov, ker Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, točka (b), Komisija v štirih mesecih po prejemu take zahteve pripravi obrazloženo mnenje, v katerem pojasni, ali je trditev o neizpolnjevanju s strani Ukrajine utemeljena. Če Komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, sproži postopek iz odstavka 1 tega člena.

Člen 4

Zaščitna klavzula

1. Kadar se izdelek s poreklom iz Ukrajine uvaža pod pogoji, ki povzročajo ali grozijo, da bodo povzročili resne težave proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji, se lahko za uvoz tega izdelka kadar koli ponovno uvedejo carinske dajatve, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi.

2. Komisija natančno spremlja učinek te uredbe, tudi v zvezi s cenami na trgu Unije, ob upoštevanju informacij o izdelkih, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, določeni s to uredbo, njihovem izvozu, uvozu in proizvodnji v Uniji.

3. Komisija sprejme odločitev o začetku preiskave v razumnem roku:

(a) na zahtevo države članice;

(b) na zahtevo pravne osebe ali združenja, ki ni pravna oseba, in deluje v imenu industrije Unije, kar pomeni vse proizvajalce Unije podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov ali večji delež teh proizvajalcev, ali

(c) na lastno pobudo, če se ji zdi očitno, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie* o resnih težavah proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji iz odstavka 1.

Za namene tega odstavka „večji delež proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji“ pomeni proizvajalce Unije, katerih skupna proizvodnja znaša več kot 50 % skupne proizvodnje Unije podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov, ki jih proizvaja ta delež industrije Unije, in ki so izrazili podporo ali nasprotovanje zahtevi, in ki ne predstavljajo manj kot 25 % skupne proizvodnje podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov, ki jih proizvaja industrija Unije.

4. Kadar Komisija sklene, da bo začela preiskavo, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o začetku preiskave. Obvestilo vsebuje povzetek prejetih informacij in navaja, da je treba kakršne koli relevantne informacije poslati Komisiji. V obvestilu je določen tudi rok, v katerem lahko zainteresirane strani pisno sporočijo svoje stališče. Ta rok ne sme biti daljši od štirih mesecev od datuma objave obvestila.

5. Komisija pridobi vse informacije, za katere meni, da so potrebne, in jih lahko preveri pri Ukrajini ali drugih ustreznih virih. Komisiji lahko pomagajo uradniki držav članic, na ozemlju katerih se izvaja preverjanje, če ta država članica zahteva takšno pomoč uradnikov.

6. Komisija pri ugotavljanju obstoja resnih težav proizvajalcev podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji iz odstavka 1 med drugim upošteva naslednje dejavnike, ki zadevajo proizvajalce v Uniji, kadar so zadevne informacije na voljo:

— tržni delež,

— proizvodnjo,

— zaloge,

— proizvodno zmogljivost,

— izkoriščenost zmogljivosti,

— zaposlenost,

— uvoz,

— cene.

7. Preiskava se zaključi v šestih mesecih po objavi obvestila iz odstavka 4 tega člena. Komisija lahko v izjemnih okoliščinah to obdobje podaljša z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2).

8. V treh mesecih po zaključku preiskave Komisija odloči o ponovni uvedbi carinskih dajatev, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2) te uredbe. Ta izvedbeni akt začne veljati v enem mesecu po njegovi objavi.

Carinske dajatve, ki se sicer uporabljajo na podlagi Sporazuma o pridružitvi, se lahko ponovno uvedejo za toliko časa, kolikor je to potrebno za preprečitev poslabšanja gospodarskega ali finančnega položaja proizvajalcev v Uniji ali dokler obstaja nevarnost za tako poslabšanje. Kadar dokončno ugotovljena dejstva kažejo, da pogoji iz odstavka 1 tega člena niso izpolnjeni, Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim zaključi preiskavo in postopke. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2) te uredbe.

9. Kadar je zaradi izjemnih okoliščin, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, preiskava nemogoča, lahko Komisija, potem ko je obvestila Odbor za carinski zakonik iz člena 5(1), sprejme kakršen koli potreben preventivni ukrep.

Člen 5

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

([7]) Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

Člen 6

Ocena izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine vsebuje podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe ter vsebuje, če je to ustrezno, oceno družbenega učinka teh ukrepov v Ukrajini in v Uniji. Informacije o uvozu izdelkov iz člena 1(1), točka (c), se objavijo na spletni strani Komisije.

Člen 7

Prehodna določba

Preferencialni režimi iz člena 1(1), točke (a), (b) in (c), se uporabljajo za izdelke, ki so 4. junija 2022 bodisi v tranzitu iz Ukrajine v Unijo bodisi pod carinskim nadzorom v Uniji, pod pogojem, da se pri pristojnih carinskih organih Unije vloži zahtevek v zvezi s tem v šestih mesecih od navedenega datuma.

Člen 8

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Ta uredba se uporablja do 5. junija 2023.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. maja 2022

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*
R. METSOLA	B. LE MAIRE